

I ÈÍ ÈÑOÄÐÑOÄÍ Í ØOÄÉ ÑÍ I ÁU ÄÍ ÈB ĐÓ
ÑÈAÈÐÑÈÈÄÍ ÑOÄÄÐÑOÄÍ I OÉ
ÓI ÈÄÄÐÑÈOÄÖI ØOAÉÑÍ I ÁU ÄÍ ÈB

I ÄÐÈÍ ÄÈ×ÄÑÈÈÉ ÇÀËÍ I Ä.È. I ÄÍ ÄÄËÄÄÄÄ ÈÄÈ
I ÄÍ À ÈC ÔÎ ĐÌ I ĐÃÄÍ ÈÇÀÖÈÈ I ÄÒÄÐÈÈ

I àòî äè÷åñêèå óêàçàí èý äëý ñòóäåí ðî â I êóðñà åñâô
ñíi áöèäëüí I ñòâé

Í àóëè È.À. Í áðèí áè÷áñéèé çàéí í Á.È. Í áí áæéåååå éàé í áí à èç Óí ðí ðääí èçàöèè í àòåðèè: í áòí áè÷áñéèå óéàçáí èý áéý ñòóäåí òí á I éoðñà áñåô ñí áöèåéüí í ñòåé. — í áí ñèáèðñé: Èçä-áí ÑÄÖÍ Ñà, 2000. — 20 ñ.

Á í áòí áè÷áñéèô óéàçáí èýô éðåðèí í ñääùáí û í ðääùñòí ðèý í ðéðùðèý í áðèí áè÷áñéí áí çäéí í á, ááí ñóú í í ñòü, áäéüí áéøåå ðäçåéðéåñ áíçí èéí í ááí èáí õáí ðéè yéáéðí í í í áí ñòðí áí èý áòí í á, á ðäéæå ðééí ñí ïñéí á è áñòáñòååí í á ì áò÷í í áçí á÷áí èá. Á éí í óá ðäáí òú ááí û éí í òðí èúí ûá áí í ðí ñú è óí ðäæí áí èý, éí òí ðúá í í í áóó ñòóäåí òàí óñåí èòü í áòåðèæé ááí í í áí èóðñà. Óéàçáí èý í ðääí áçí á÷áí û áéý ñòóäåí òí á I éoðñà áñåô ñí áöèåéüí í ñòåé ÑÄÖÍ Ñà, á í ðí-áðàí í ó í áó÷áí èý éí òí ðúó áééþ-áí èóðñ "Éí óáí öèý ñí áðàí áí í í áí áñòá-ñòåíçí áí èý"(ÈÑÅ).

Í áòí áè÷áñéèå óéàçáí èý ðäññí í ðääí û è óòååðæäåí û è í á÷áòè í á çàñåååí èè éàòååðû "Óèí èý".

Ñí ñòååèòåéü èåí á. óèí . í àóé, äí ö. È.À. Í àóëè
í ñååòñòååí í ûé ðääàéòí ð ä-ð òèí . í àóé, í ðí ö. Ñ.À. Èóðíëèí

Ð å ö å í ç å í ò û:

Çàâéåòååäðí è "Óèéí ñí ôèý" ÑÄÖÍ Ñà, áí ö. P.À. Í èøèí
Áí ö. éàòååðû "Í áúay è áéí í ðääí è÷áñéay òéí èý" í l È, éåí á. óèí .
í àóé Í .À. Áí äðþøéí áà

Ó Í àóëè È.À., ñí ñò., 2001
Ó ñèáèðñéèé áí ñóååðñòååí í ûé
óí èååðñèòåò í óóåé ñí í áúáí èý, 2001

ÅÄÅÄÅÍ ÈÅ

1. ÈÑÒÎ ĐÈß Î ÒÊĐÛÒÈß Ï ÅĐÈT ÄÈ×ÅÑÊT ÄT ÇÀÊT Í À

Ó Á. È. Í áí áâéâáâáà áÚéí í í í áí í ðâáéò áñóâáí í èéí á, í ðâáéàáâáá-
ðèö ñâí è ðâáéëöú è áðâóééë yéáí áí ðí á è áäæâ í í áí áðéâø èö
í òääëüí ûå ÷àñöí ûå çâéí í í í áðí í ñòè áñí í òí í øáí èýö èö ñâí éñöå.³

Í áðáðúá í í í úðøèé éeðññéðøéáöðéé ýéáí áí óí á áúëé ñáýçáí û ñ
í ðáðñðáðæáí èýí è í á ýéáí áí ðáð ðé í ðí ñðÚð ðáðæð, áí ñí í ðáðæð áðáð-
ðøéí è á í áðáð í é í í ëí áðéí á è á ñáððáðæí á XIX á. Ýðøé í ðáðñðáðæáí èý
áàçéðí áðæðñú í à í í ðáðæðáí èðé, áðáí í í í. Éàáðáçüá á 1789 á., ñí -
áðæðñí í éí ðí í ó «áññá áðáðñðáð, éí ðí ðððáí Ú áúááí á ñí í áðéé í èéit -
éí í áðáðçí ðáðæðí æðòú, ýáæýþþñý äéý í àñ ýéáí áí ðáð í». Ýðí í í -
ðáðæðæáí èáññí áçí á÷ððáðéúí ûí í è í áí áí ðððáí è è áí áðæðæáí èýí èáðéí
í ððéí ýðí áññáí è ððéí èéáí è í áðáð í í í áðéí Ú XIX á., á ðí í ÷ñéá
Áðéðóí í í í, Áýáð, Óððáðæðáí, Áþí á, Ááðððáðéðñí í. Óððéðé÷ðñéé,
í í í ýðøéý «í ðí ñðó á ðððéí» è «ýéáí áí ð» í ðí æððñðáðéýøéñú. Í í ýðí í ó
áññá í ðáðæðáñðáðáí í éééé í áí áðæðáðáð á ñðáí èðé ééðññéðøéáöðéýø
í í éüçí áðæðñú áññúí à ððñí èððá-àððúí è í í í ýðøéýí è ýéáí áí ðáð
í ðí ñðó áí ðððéá è á ñðáí áí áí èüðøéí ñððáðí í áððéðí áðæðé Í á ñðéñðéí û
í è ððéí í ûí í è áññáí è, á ñ èð ýéáðæðæáí ðáð í.

Н аåаååååí èåì á í à÷æå XIXå. Äæ. Äåëüöti í îí ååææí åéøåé öåðåé-
öåðèñöåéèéé yéåí áí òí â— àòî í í îåí ååñà (í òí í ñèòåéüí í åí ååñà åòî -
í îå yéåí áí òí â) öèì èÿ í iéó÷èéå nðååñöååí äeyé èçó÷åí èÿ éí eè÷-
nöåååí í îåí nñòåååå åñéí æí ûô òåé. Äéåí åéøåé åöèí eèéé í åðååí é í î -
ééåéí Ú XIXå. èñéåééé í óöèé è èðèòååðèé äeyé öñòåí í åéåí èÿ òí ÷í ûô
åòî í î ûô (eèéé í iéåééöéyöí ûô) ååñí â. í åí ðèì åð, í ðèì åí åí èå çå-
ééí à ðååååééöþùéö ååçí á Ååé-Ëþññåéå, åí éåå åñöðí åí nòí ðí öèé-
öå ååí í îåí Ååí ååååöí á 1811 å., í îçåí eèééí öñòåí í åèòü, +òí òåéééå
ååçû, éåé åí åí ðí å, öéé ð, åçí ö è éèñééí ðí å, ýåééyþöny ååóöååöí í î û-
í è. í iéååååééå í iéåééöéyöí öþ í åññó ååçå, í îæí í åéòé åòî í -
í ûé ååñ nñ í ðåååöñöååþùååí yéåí åí òå. í åí í îåí í îçååå, á 1819 å.
Äþééí å è í òé öñòåí í åèééé, +òí åòî í î ûå õåí èí åí éí nòè í åòåéééí å
ýåééyþöny ååééé÷èí í é í î nòí ýí í îé è öåååí û ööðí åí í îí ó çí à÷å-
í èþ ååçí åí é í î nòí ýí í îé — 3R. Yöí íçí à÷ååò, +òí í ðí èçåååååí èå
öåååéüí í é õåí èí åí éí nòè èþåí åí í åòåééå í å ååñ åòî í î ûé ååñ ðåé-
æå åååååò nñ ñòååéyöú í åí ó è õó ååééé÷èí ó 3R. í ðéðñòåé åyöí é
çåééí í îí åðí í nòè, í åçåååí í îé çåééí í î õåí èí åí éí nòåé, ðåéæåé í -
cåééí í îí ðååååéyöú õí ÷í ûå åòî í î ûå ååñå yéåí åí òí â.

Ä i i ènèäö ði ði ûo àöi i i ûo äänï å i äëi ði ðüä èññéääi åäðäåëë
 nï i i nòäæëyëe àöi i i ûa äänä åööi i i öëi è÷äññëe nöi äi ûo yëäi åi -
 ði å n öäëüþ ðäñ÷åöa çí à÷äi èëe àöi i i i äi äänä èäe nðääi åé åäëë-
 ÷ëi û ec àöi i i ûo äänï åññäo nöi äi ûo yëäi åi ði å. i äðäüi ðäëi è
 i ööü ðäñ÷åöa å 1829 å. i öëi åi èëe i åi åöëëéö ði åi ûé È. Ä. Äääåðäé-
 i åd. i i nñööi i i èöi åäë yëäi åi ðüä i i ööde;

Li	F	O	N
Na	Cl	S	P
K	Br	Se	As

È ñôî ðî óéèðî áâæ ï ðââæèï “òðèàä”: àòî ì í ûâ ââñâ òðâðô ðî äñòâåí - í ûô ýéâì áí ðî âñâýçáì ûðâéèì í ðâçî ì , ÷òî àòî ì í ûé ââññòðâæí á-âí ýéâì áí òâ ýâéyâòñÿ ñðâæí èì àðèòî åòè÷âñêèì àòî ì í ûô ââññ ááââéâ ãí èââéâ ãí èââó õýæâéâ ãí .

Í àī ðèì åð:

$$A_{\text{Na}} = (A_{\text{Li}} + A_{\text{K}})/2 = (7 + 39)/2 = 23.$$

Á óñéî áèyö i óoáí éööú i í yòéè «àòí i í úé áâñ», «i éäéööyöd-í úé áâñ», «yéâéàâéáí ò» i í áèá ööì èéè, çáí èí áàøèáñy ðâñ+áòá-i è àòí i í úo áâñ á í à íñ i áâ áðéàä, ðâððâä è ò.ä., i í éüçí áâéèñú áâéè÷èí áí è, cí á÷éðâéüí i ðööe÷áàøèí èñy ò ñòðèí i úo. T ðè yóí i í è í áðâæéí i ðí èçáí eüí i éðoáéyéè àòí i í úá áâñà, +òí áú i áâëýáí áá i í áèáçàòú çàéí i í áðí i ñòè, +àùá áññáá — i í èí úá. Áñòáñòááí i í, +òí çáí á÷áí i úá èí è í áéí ðí ðúá áâéñòáèòáéüí úá çáéí i í áðí i ñòè i í áéí ðâññí áòðéâàòú èéðöü éâé i ðâä÷óâñòáèý ñòúáñòááí ááí èýéâéí é-òí áí óòðâí i áéñâýçé i áæäó ðèçé÷áññéí è è òí è-âññéí è ñâñéñòááí è ýéâí áí ðí áá.

Â 60-ô ãã. XIXA. i' 11 Ûòèèñí i' 11 ñòàâéáí èéöèì è÷âñèèñóí áí Úö yéá-
í áí ðí áí ðeé ýèé èéí 1 é òàðàéòåð. É ýòí 1 ó âðâí áí è ñòàëéí èçâåñòí 1
óæá 62 yéáí áí ðà è áí çí èéëà 1 ûñëü 1 ñí 1 ñòàâéáí èé èõ ñâí éñòå.
Áí à÷âéá ýòí áäéàéí ñú ÷èñòí 1 áðâí è÷âñèè, à á áäéëüí áéøâí 1 1 -
1 Ûòèè êëäññòôéèäöèé ýéáí áí ðí á ñòàëéè áûðàæàòüñý á áèää òàá-
ëëö è áðàòéêí á.

Ââoî ý âî äâi è i î çæä aí äeëeñêé öeì eè Äæ. I üþeâi äñ, ðöeî -
âî äñðoâðyñü ýoî é eäââé, nî ñoââèë ðâáëëöö, I açââi í òþ eì «çâéî -
í î i êòââ». I üþeâi äñ ñ÷ëòâë, ÷öi âñâ â l eðâ i i ä÷ëí ýâðñý i áùâé
ääöi i i eè, çâéî i û ê i ðî é äâeí û è â öeì eè, è â i òçüéâ. I i yôî -
i ó ñâi éñðoââ öeì è ãññëöö yéâl ái ðî â, ðâñi i eë aâi í û o i i âi çðâñ-
ðâi èþ aði i û o i aññ, aî eæf û i i âi ðýðûñý ÷âðâc eâæâüâ 7 yéâ-

Í áí ðí á. Óàéèì ́ áðàçí, áñeeè ñóí áí ûá yéáí áí ðú ðàñí ́ éí æèòü
äðóáí ́ äðóáí, ðí èæäúé áí ñüí ́ é yéáí áí ò á ðýäó ðàñí ́ èæäååð-
ñý ́ äðâñí , à ñâí éñòåà yéáí áí ðí áí ́ ðýþòñý ́ äí áí ́ éðà-
åàí áí óçûéå:

H, Li, Be, B, C, N, O
F, Na, Mg, Al, Si, P, S.

Í üþeáí äñ ðàéòè÷åñeeè ́ ðåäååí ñoèòè ́ ́ yøèáí áðèí äà. ́ áí à-
éí ́ ́ àñòåèååéí áí åèçí áí ́ ñòéè åééí ûí áðèí äà (ðååí ́ éñâí ́ è),
́ ́ yøí ́ ó ááí òååééöå ñí áåðæèò ́ ́ åéñòååí ñéò÷åéí ûó ́ àð (éí -
ååéüò — öéí ð, æåéåçí — ñâðà, óåéåðí á — ðòóòü).

Ñéååðåò óí ́ ́ yí óðú áùå ́ áí ó òååééöö yéáí áí ðí á, ñí ñòååéåí -
í óþ í áí åöéèì ðéí èéí ́ E. ́ áéåðí ́, éí ðí ðay ́ ́ yåéèåñú á 1864 á.
éí ́ áí áðí áí ó åèåó åúéå ́ ́ ðí åéåååñóþ ́ áí åéåååñéóþ. Á
òååééöå ́ áéåðå 44 yéáí áí ðà (éç 62 èçååñóí ûó á ðí áðåí ́ y) áñeeè
ðåññòååéåí ûí á øåñòè ñòí éåðåò ́ ́ ́ ðéçí áéó ååéåí ðí ́ ñòé yéå-
í áí ðí áí ́ ́ áí ðí áó. Bár ́ é öåéüþ òååééöö åñéé ́ ́ éåçåðü çåéí -
í ́ ́ áðí ́ ñòé á ðåçí èòåð àòí ́ ́ ûó áåñí á yéáí áí ðí á ðåéèö åðóí -
í àð. ́ èéååéí ́ áðèí åé÷í ́ ñòé ñâí éñòå yéáí áí ðí á yøà òååééöå ́ á
åúðåææåå. ́ ́ ñéå ́ ́ yåééåí ey ́ áðåí áí ñí áùåí ey ́ á ́ ðéðñòéè
í áðèí åé÷åñéí áí çåéí ́ à Ä. E. ́ áí ååéåååñí ́ áéåð åñéåçåé ́ ðå-
ååí çéé ́ à ́ áðåååí ñòååí ́ ðéðñòéy. ́ áí áéí ́ áí ååéååå áí åñéí üü-
ééö ñòååðüyö ́ áí ́ cí ́ à÷í ́ ́ éåçåé ́ ́ éí óþ í áí ñí ́ ååååéüí ́ ñòü áåí
åðåóí áí ðí á èéé ́ ðåååí áåí ðà ́ á ñí ååðí ñòååí á ́ ðéðñòéè ́ áðèí -
åé÷åñéí áí çåéí ́ à.

Áñååí áí ́ áí ååéåååå áúéí ́ ́ óåéééé ååí ́ ñâúøá 30 ðååí ò ́ ́
ñèñòåí àòééå yéáí áí ðí á. ́ áí àéí ́ áùåååí çåéí ́ à, ñåýçûååþùååí
åñå ðéí è÷åñééå yéáí áí ðú, ́ ðååøåñòååí ́ ééè ́ áí ååéåååå ́ á
í ðéðñòéè, ðåééååéí ́ èéçó÷åééé çåéí ́ ́ áðí ́ ñòéí åæååñóí áí ûí ́
é yéáí áí ðà ́ è ååñòåñòååí ́ ûó ðååøí ́ àð, åçåéí ́ ́ áðí óþ ñåýçüí ́ åæ-
ååí åðóí ́ àí è í á èñéåéé. Éðí ́ á ðí áí ́, ́ ́ éüçóýñú áí ́ ́ áéó ñéó÷åýö
í áåååñóí ûí è àòí ́ ́ ûí è áåñåí ́ è, yøè ó÷áí ûååååéé ́ yøè á ́ áí ó
åðóí ́ ó yéáí áí ðú, ååéåééå åðåå ́ ð åðååå ́ ́ ðéí è÷åñéé ́ ñâí é-
ñòååí. ́ ðåéèì ́ áðåçí ́, áñå ́ ́ ðååøåñòååøþùéå ́ ééåññéòééåöéè
yéáí áí ðí á, ́ áñå ́ ðåðý ́ à ́ áéí ðí á ðí á åðí åñååí ́ ́ áðèí åé-
÷åñéí é ðååééöåé Ä. E. ́ áí ååéåååå, ́ á ñí ååðæåéé åéååí ́ áí : ́ ́ è
í á ́ ðååæåéé ́ áùåéé, ðóí áåí áí ðåéüí ́ é çåéí ́ ́ áðí ́ ñòé èçí á-
í áí èý ñâí éñòå yéáí áí ðí á. ́ ́ è ñí çååååéé èéøü åéåéí ́ ñòü ́ ́
ðýåéé. ́ ðååøåñòååí ́ ééè ́ áí ååéåååå ́ ́ áí åòéééé ðí éüéí ÷åñò-
í ûååí áí áåí ́ ́ ðí yåééåí èý ́ áùåéé çåéí ́ ́ áðí ́ ñòé á ́ èðå ðé-
í è÷åñééö yéáí áí ðí á, ́ ́ èéòí èç ́ èòí ́ ́ ðåçí ûí ́ ́ ðé÷éí áí ́ á
ñí ́ á ́ ́ áí èýòñý áí ååéééå áí ́ áí áùåí èý ́ è ́ ñí cí ́ àòü ñóúåñòååí åå-
í èå á ́ èðå ðóí áåí áí ðåéüí ́ áí çåéí ́ à.

Èàèèì æäï óóâì Ä.È. l áí åääéååâï ðëøðåéê î ðeðûòðeþ i áðèî äe-
÷åñêî áí çâéî í à? Nëåâðoâo òi áðøðö, ÷òi t áðèî áè÷åñêèé çâéî í
ýâæýâðñý ðåçðöüðoâòòi òi òi í áí èññéåäí âåðåéüñéî áí ððoâà ð÷å-
í áí á ðå÷åí èå i í áæð öåð, à í á ååí èí ððøðöéé èééé ñ÷åñðøééâî é
áí ååæéè. T ði áí ay i í áí ÷èñéåí ï Úâ èññéåäí áåí èý á ðåçéè-í Ùô
í áí ðåâæåí èýö, Ä.È. l áí åääéååâ, t ðåæäå áññåâ, eí ðåðåññ áåæñý
ñððøðøòððí é è òei è÷åññéi è ñâi éñðoââl è åâùåñðoå (ææééñ ñðåé,
ðåñðoâi ði á è èðøñðoâæééi á) á èo âçæì i ñâýçè, à ðåéæå ñi i ði i ði áí è-
áí òei è÷åññéi é åéðøðæåi i ñðøè åâùåñðoâñ ðøðøè÷åññéi è ñâi éñðoââ-
i è. Èi áí i ðåçðâåâi ðøðæå i yðøð i ði áæâi ñ ð÷åði i è åéðâi èèi
áí åéèç i åññåð i åéñ i eåí i Ùô è òi i ði åðâi áí è åññåäí èé i ñâi é-
ñðoââo yðæi áí òi á è èo ñi åæéi áí èé è i i åâi ði åéèè i ðeðûòðeå i áðè-
i è÷åññéi áí çâéî í à.

Í áí ááéááááá áí ðéè÷ééá í ðí ðáááð áñòáááí í ééí áí, í Üðáááð éðóný ééáñ-
ñéóðéðéðí ááðöü ðéí è÷áñééá yéáí áí ðóü, í í ñòááéé í áðáááá ní áí éçá-
áá÷ó í áéðéé áùñóþ çáéí í í áðí í ñòü, í ðéðí í í áðí éüéí aéy í áí éð
ñóí áí Üð yéáí áí ðí áí, í í aéy áññó yéáí áí ðí áí, éééé ñóí áí Üð, ðàéé è
í áññóí áí Üð, à ðàéæáá í áí áðóæéðü, áúÿáéðü çáéí í, í áùééé aéy áññó
yéáí áí ðí áí, ñóü áññóáí ááí èá éí ðí áí í á áúçúááéí ó l áí ááéááááá
í ééáééí áí ní í áí èý. Yða óááðáí í ñòü éñhóí aéééá èç í ááéþþáí èé
í aá í oðáééüí Üí è nñýçáí í Üí è áðóá n äðóáí í yéáí áí òáí è è èó
äðóí í àí è.

Í àī ēnāā ñèl̄ aī ēū ècāāñðòl̄ Úñyéāl̄ aí ðí ãí a èäðòl̄ + èäo, l̄ aí -
ääëäää ðäññðåäàëë èëo ðäë, - ðí ñòñ ãí Úñ yéäi aí ðù ï áðäç̄ ãäëë

Ä.È. I äí äääéäähä i í ýé, +öi á ääñ öäaäéöö i ði ñeäæèäåäöñý i ä-
eééçäéit i ðeööi äü, öñöäi äääéäæäþùéé öäñi óþ ñäýçü i äæäö åñä-
i èçäåñöi üi è ýéäi áí öäi è: èçí áí áí èåñäi éñöå ööi è+äñéèö ýéä-
i áí ði á i i i ädå áí çðäñöäi èý èö åöi i Úö åäñi á i ní åäðööäåöñý
i äi öäðüäi i i i äi äi i i è ði i æä i i öääéäi èè, à èi åäö i ådëi äè+äñ-
éèé öäðäéèöäö. Ä öäe èäé åöi i i üé åäñ á öi ådäi ý i öääñöåäåéyé
ní áí é, i i nöùåñöåö, ääéi nöåäi i óþ +èñëi áöþ öäðäéöäåöñöèéö
ýéäi áí öi á, o i áí äääéäåå åí cí èééä i ûñëü i åí cí i æí i ñöè èñ-
i i eüçí åäi èý öäaäéèöü äey èi èè+äñöåäi i Úö i öäi i é näi éñöå i ö-
ääéüí ûö ýéäi áí öi á è èö ní åäéi áí èé i à i ní i åä ní i i nöåäéäi èé
i åöi eüéi nööi è+äñéèö nööi áí üi è ýéäi áí öäi è, i i è ýéäi áí öäi è,
i ööe+äþùèi èñý äööå i i ööi è+äñéèi näi éñöåäi .

Óàèèì ́ áðàçí ́, í áðèè áè÷áñèéé çàéí ́ óñòáí áæéååðó í áðí èü-
éí ñáýçè ́ áæäö àòí ́ í úí è áåñàí è èñáí éñòåàí è ýéåí áí òí á, í í è
í áúýñí ýäo ñáí éñòåå áåùåñòå, éí òí ðúå ñí ñòí ýò èç ýòèö ýéåí áí -
òí á. Áí ò í í ãí ó í áðèè áè÷áñèéé çàéí ́ áí áæéååðá ýáéýåðñý í ñí í -
áí é í ðåáí èçàöèé í àòåðèé.

Í áí àéí í áðâáðý ðaááéèöa ýéâí áí ðí áí áí áðæáðâáà èí áéà í áäí ÷á-
ðóú. Á ððâo ñéó÷áýö àðí l í Úá áâñáà í á ñí í ðaáðøñðâí áæéè í áðoo ýéâ-
í áí ðí á á ñeñðoâí á, áñeáñðoâéà ÷áâí í á óééâáðâáæéñú á ðaá çâéí í í -
í áðí Úá í ðí í ðáí èý, èí ðí ðúá áí í éí á ýáñðoâáí í Ú áéý áí éúððéí -
ñðoâá ýéâí áí ðí á: Ar (39,948) — K (39,098); Co (58,9332) — Ni (58,70);
Te (127,60) — I (126,9045). Á äaí í í ñéó÷áá ýéâí áí ðí áðoo èðæ-
í í éí æâí Ú á ñí í ðaáðøñðâéè ñ èò ñâí éñðoâáà è.

ää è óéàçàí èþ ñâî éñòå í áî òèðûòúó ýéâí áí ðî â. Ñòàðüý í à-÷èí à-
ëäñü ñî í ðääåâéâí èé í í ýòéé «ýéâí áí ò» è «í ðî ñòî á ðääéî», êí ðî ðûå
éäæàò á íñ í åâ ñî áðâí áí ï úô í í ðääåâéâí èé ýòéò í í ýòéé. í ðî -
áí àéèçèðî áåâ çàðâí íñ í áí ûå ðääåâéðåðñòéé ýéâí áí ðî â, í à
íñ í åâ ñî í í ñòàâéâí èý êí ðî ðûå áî çí í åí á èò ñèñòåí àðèçåöèý,
í áí åâéâåâ èçéí æèé ñòù í íñòù çàéí í à í ððéí àé-÷ íñòè è åäé åâí
ðî ðî óéèðî áéò: «Ñâî éñòåâá ýéâí áí ðî â, à í ðî í ðé ñâî éñòåâá íðå-
çóâí ûôèí è í ðî ñòù ñòù èñéí æí ûô ðåéé, ñòî ýòâí áí ððéí àé-÷ åñéí éçâåè-
ñèí íñòè ... í ò èò åòòí í íñâñà». (Ýòî ééàññè-åñéâý ôî ðî óéèðî á-
éà çàéí í á.) Äæéâå í áí åâéâåâ ðâññî í ðôðâé í ðèí áí áí èå çâéí í à
í ððéí àé-÷ íñòè è ñèñòåí àðèéâá ýéâí áí ðî áé è í ðääåâéâí èþ áðî í -
íñâñà í àéí èññéâáí åâí í ûô ýéâí áí ðî â, à ðâéæâ èçéí æèé ñâî è
çí áí áí èòúå í ðääññèåçâí èý í ñòù åñòâí åâí èè åùâ í áî òèðûòúó
ýéâí áí ðî â, åâéâ áðâí áí í ûå í áí çí à-÷ áí èý ýòéò ýéâí áí ðî â, í í è-
ñâé ðâññè-ëðâí í ûå áí ñî í åâí èé í ððéí àé-÷ åñéí åí çâéí í à èò åâéâ-
í ûå ñâî éñòåâá è óéàçâé í åñòà, êí ðî ðûå í í è äí èæí û çâí ýòü á åâí
ðâáéèöå.

Ñî áðâí áí í àýé êí ðí ðeáÿ ôí ðí à òááëëöû, ñí ááðæáù àÿ 7 í áðéè -
äí á(10 ðÿäí á) è 8 áðóí í , í ðeåáäáí à á êí í öå í áðí äè÷åñëèö óêàçá-
í éé.

I ðääñëàçáí í üä Ä. È. I áí áäéåååúí á 1871 á. ýéàí áí ðü Sc (ýéàí ð), Ga (ýéàæéþí èí èé), Ge (ýéàñèéèöéé) áúèé í ðéðüòú áú áí ðè ááí æèçí è. Ní óñöy èèøü ÷åòúðå áí áa ní áðåì áí è í í óáéèéí ááí èý í ðääñëàçáí éé l áí áäéåååå ðöðáí ööçñééí öðí èéí í -áí áéðöééí í Èáéí éí í áá Áóàáí áðåí í í á 1875 á. áúè í ðéðüò í áúé ýéàí áí ð áäéèéé Ga, náí éñöååå éí ðí áí í èàçàéèñü öí æääñòååí í úí è náí éñöååí í ðääñëàçáí í áí l áí áäéåååúí ýéàæéþí èí èý. Èí ðåðåñáí ðí ò Òæéô, ÷ðí í áðåí á í í ðääñëåéí èá í éí ðí í ñòè (ðääéüí í áí áññá) í ðéðüòí áí ýéàí áí ðá äæéí çí à÷áí èá $d_{\text{Ga}} = 4,75 \text{ \AA/nm}^3$, á ðí áðåí ýéàé l áí áäéååå í ðääñëàçæí çí à÷áí èá í éí ðí í ñòè, áéèçéí á è 6. l í áðí ðí üá í ðääñëåéí èý, í ðí áññáí í üä Èáéí éí í áá Áóàáí áðåí í í , í áðååðæéè í ðåðåí ðí áí áäéååå. I éí ðí í ñòü í èàçàéèñü ðåðåí í é $d_{\text{Ga}} = 5,96 \text{ \AA/nm}^3$.

I ðí Øðéi áùá í áñéi éüéi éáo, è ní áéúá i ðááñéaçáí éý l áí ááéá-
ááá áúé aí í áú áááæäú i i ðóááðæääí ú i ðé i ðé ðóéðúðéè á í à+áéá
1879 á. Øááñéèi ðéi èéí i E.O. I ééüñí i í ñéái äéý Sc (yéááá -
ðá) è á 1886 á. í ái áóéèi ðéi èéí i E.A. Áéí ééáðí i ááðí áí éý Ge
(yéáñéééöéý), +éñéí áúá ðáðáéóáðéñòééè éí ðí ðúð ðí +í i ní áí à-
éé ñðáðáéóáðéñòééàl è, i í éó+áí i úi è l áí ááéáááúi i à i ní i áá-
í èé i áðéi áé+áñéi áí çáéí á.

áúëî áëåñòÿùèì òðèóì ôîì í åðèî äè÷åñêî áî çàéî í à è åâî àâòî ðà.

Ãàéüí áéøåå ðàçâèòèå í àóêè í å ðàç í í äåâðäéí í åðèí äè÷åñ-
êéé çàéí í ñåðüåçí ûí èñí ûðàí èÿí , êí òí ðûâí í ñ ÷åñòüþ âûääð-
æàé.

Óæè, áùåá í ðøe æèçí è l áí áæéåååà, ÷-ððåç í åñéî üüéî èæò í iñéå
í ðøéðùðøëy áåðì áí eý, áí áæééñéèì è ðøéçèéàì è ð. Áæ. ðýéååì è
ó. ðàì çååì áúüèè í ðøéðùðù í áùåá, oèì è-÷-åñéè èí áððí ûá áæçù,
í iñéó-÷-éåø-èå í àçååì eý áððí í è áæééé, éí ðí ðùí, éæçåéí ñü, í áð
í åñðåá á í áðèí áè-÷-åñéí é ñèñðåí á, oí òý l áí áæéååà è í ðåäí í èåååé
ñóùåñðåí áåí èå í áééö yéåí áí ðí á i áæäö áí áí ðí áí í è éèðøéåí . Á
1896 á. ðàì çåéí ðøøåéé áùåí áó, ÷-ðí í ááí í áùó áåçå áí éæí ûáùðü
ðåçí áùåí ú á í áðèí áè-÷-åñéí é ñèñðåí á á í ñí áí é í óéååí é áððí í áí á.
Áí ñí í èüçí áååø-èñü í áðò áí í l áí áæéåååà, í í ðåäñéåçåé í áí í-
áððí áí í í ñóùåñðåí áåí èå è áððåéò èí áððí ûó áåçí á è ðåññ-÷-éðøåé
éò ñáí éñðåå. Áåéñòåéòåéüí í, áñéí ðå áúéé í ðøéðùðù í áí í, éðéí -
ðí í è éñåí í í, á áæéüí áéøåí ðåäí í. í ðåäñéåçåí eý ðàì çåý í
ñáí éñòååò í í áùó áåçí á, ñí ñòååéýþùéò í óéååóþ áððí í ó í áðèí áé-
-÷-åñéí é ñèñðåí ú, í ðåééðåñí í í áðååðåééñü, í ÷-áðååí í è ðåç áí éæ-
çåå áí ñòí áåðí í ñòü í ðøéðùðí áí l áí áæéåååùí çåéí í á.

Óæèèì ̄ áðæçí ì , ̄ áñòñí yéæì áí òà áí áðëèí áè-÷áñéèí éñéñòàí ̄ Á. È.
̄ áí ááééåååå ̄ í ðääåéyäöñý ááñí ñâí éñòåàí è è, ̄ áí áí ðí ò, éæææí ò ó
̄ áñòó ñí ̄ ðääòñðåòåòå öyéæì áí ò, ̄ áéæååäþùéé ̄ í ðääåééåí ̄ í é ñí áí -
éóí ̄ í ñòúþ ñâí éñòå. ̄ í ýòí ò ó, cí àyí ̄ í eí æåí èå yéæì áí òà á òååéé-
óå, ̄ í æí ̄ áí áí éüí ̄ òí ÷í ̄ óéàçàòü ááñí ñâí éñòååà. Ñéåäí áàòåéüí ̄ ,
̄ í áðëèí áè-÷áñéèéçåéí ̄ áí ááééåååå yäéyäöñý ̄ í é èç Òí ðí ̄ í ðääí è-
çåöèé ̄ àòåðëè.

2. ÑÒÐÎ ÅÍ ÈÅ ÀÒÎ Ì À È Ì ÅÐÈÎ ÄÈ × ÅÑÊÈÉ ÇÀÊÎ Í

Đàcđàááí òáí í ày âXX á. òáí ðéý ýéâéòðí í í áí ñòðí áí èý àòí í à, ñ í áí í é ñòí ðí í ú, ýáèëæñü ñéåäñòåèåí í áðèí äè÷âñéí áí çàéí í à, ñ äðóáí é — äæëá í áðèí äè÷âñéí í ó çàéí í ó è í áðèí äè÷âñéí é ñèñòå-í á yéáí áíl òí á í áí á, áí eåå áéóáí éí á í ñååùáí èå.

Ñéaääöåò í àí ı́ ı́ èöü, -òíí áíí éíí öä XIX á. àòíí ï ú ñ÷èòäæëñü í á-
ääéèí Úí è í áèçí áíí Úí è. Í áíí áéí ı́ ı́ áðäí áéííí éäíí èýí ı́ Úí Ùò-
í Ùöö ääíí Ùöö áÜéíí öñöäíí áéäáíí, -òíí áòíí èí áåööñéíí æí Üéí ñíñöäå.
Í ðeööùööéá yéäéöööíí à áí áéééñééí ðeçéééíí Áæ. Õíí ñíí ı́ ı́, í áíí á-
ðööæäíí èåä yéäéäíí èýí ðääééíí áéööéäíí ïñöö ðööäíí ööçñééíí ðeçéééíí Á.
Áåééåðäæäíí, èññéääíí áäíí èýí ñööí ðööäíí Äþðë, yäåðíí àýí ı́ áäéüö åòíí-
í à áí áéééñééíí Áí ðeçéééá Yðíí áñööää Ðäçäöööíí ðää, éäåäíí òí áäýí öäíí ðeýí
ñäåööäàíí èäíí èäíí Yéíí ööäéíí àí, í ı́ ñööéäöö ãäööñéíí Áí ðeçéééáí èéüñä
Áí ðä, ööääíí áíí èýí Èöéí áäí Áðíí ééýí è Yðäæéíí àí Øðääæäíí áäööäàíí, í ðéíí ðeíí

Í áñ i ðääååéåí í ñòè Ååéçáí áåðää, iðéé öeë çäi ðaoà l àóéè, iðå-
âéëí Áóí ää, çäééí l íçëè - áñ ò äæéåéí í å i íéí Úé i åðå÷áí ü i ò-
éðùòéé, i í çåí ééåøëo óñòàí i åèòü ñòðî áí èå àòí i á è eó yéåéò-
ðí í óþ ñòðóéðóðó.

Í íi èí i Í ní áí Úo ýéâèòðí I í Úo áí èí ÷âé ðàçéè-àþþo ðàéæá
í áí áí èí ÷éé (yí áðääòè-âñéèå i Í aóðí áí è), áí cí à-âáì Úá i àéú-
í è eàðéí ñéèí è áóéâáì è — s, p, d, f, èí ðí ðúí ní i ðáâðòñóâþþo
í ðáéèòàëüí Úá éâáí ðí áÚá ÷èñéà I — 0, 1, 2, 3. Áéàæáí i yí áðääòè-

Ðànī ðääääéáí èå ýéääéòðí í î á àòòí í á èçí áðääæäþò: 1) í î äåóí êääí óí áúñi ÷ èñéäí n è / (í î ýí áðääåòè÷åñéèí óðí áí ýí è í î äö-ðí áí ýí) — ñí í î í ûüþ ýéääéòðí í í ééí Óðääðäöèé (ééè óí ðí óéü)

ýëåì áí òà ; 2) í í òðåì éaaí ðí áúì ÷èñéaì n, l è m_l—áðåôè÷åñéè áâèäå êéåðí é ("éaaí ðí áúö ý÷åâé"). ×èñéí éaaí ðí áúö ý÷åâé áí äí í í í í äóðí áí á í ðäääéyåðny ÷èñéí í áí çí í æí úö cí à÷åí èé í áäí èòí í áäí áí éaaí ðí áí áí ÷èñéa m_l, éí ðí ðí á í ðéí èí áäð cí à÷åí èý í o -/äí +/.

Í áí ðéí áð, äey í àòðèý Na : 1s²2s²p⁶3s¹(p⁰d⁰).

Ðàé éæéí ðé ðéí è÷åñéèò ðäääéòéyö ýäðà ðääääéðòþù èò áåú áñòâ í ñòàþòny áåç èçí áí áí èý (çà èñééþ÷åí èáí ðääéí àéòéåí úö í ðäääðåù áí èé), ðí ðéí è÷åñéèå ñâí éñòåà áòí í í á çååéñyò í ðí ñòðí áí èý èò yéåéòðí í í úö í áí èí áâé. ðéí è÷åñéèå yéåì áí òú, èí áþùéåñòí áñòå áí á ñòðåéòðå áí áøí áâí yéåéòðí í í áí ñéí ý, í ðí yéåéýþò í áúéå ðéí è÷åñéèå ñâí éñòåå.

Ðåí ðéý yéåéòðí í í áí ñòðí áí èý áòí í á í í èí í ñòüþ í í áòååðäéèå í ðäääéüí í ñòü í í ñòðí áí èý í áðéí áé÷åñéí é òååéèòú. Í éåçåéí ñü, ÷òí yéåí áí ðí, ðåññòååéåí í úáí áí áåéåååúí á ðäääéòåí áí í ðýäéå áí çðåñòåí èý áòí í í áí áâñà, ðåñí í èí áééí û áñí í ðäääòñòåéèñ yéåéòðí í í úí ñòðí áí èáí èò áòí í á á. Éí èé÷åñòåí yéåéòðí í í á á áòí í á áåæåí áí í í ñéååóþù áâí yéåí áí òá í ðéé÷åñòåí èåòñy í ðí ðäääååòú áâí í á áééí yéåéòðí í . Í áúàÿ í í ñéååí áåòåéüí í ñòü çáí í èí áí èý yéåéòðí í í úö óðí áí áé áòí í á á yéåí áí ðéí áé÷åñéí é ñéñòåí ú í á åæåò áúòü í ðääñòååéåí á ñéååóþù áé ðí ðí áééçí áâí í í é ñòðí í é:

N	X _N
1 1s ¹ 1s ²	2
2 2s ¹ 2s ²	2p ¹ p ² p ³ p ⁴ p ⁵ p ⁶ 8
3 3s ¹ 3s ²	3p ¹ p ² p ³ p ⁴ p ⁵ p ⁶ 8
4 4s ¹ 4s ²	3d ¹ .....3d ¹⁰ 4p ¹ .....4p ⁶ 18
5 5s ¹ 5s ²	4d ¹ .....4d ¹⁰ 5p ¹ .....5p ⁶ 18
6 6s ¹ 6s ² 5d ¹ 4f ¹ .....4f ¹⁴ 5d ² .....5d ¹⁰ 6p ¹ .....6p ⁶	
7 7s ¹ 7s ² 6d ¹ 5f ¹ .....5f ¹⁴ 6d ² .....6d ¹⁰ 7p ¹ .....7p ⁶	í áçå- áâðøåí N— í áí áð í áðéí áä á òååéèòå Á.É. Í áí áåéååå, X _N — ÷èñéí yéåí í áí ðí á á í áðéí áå.

Ðåí ðéý yéåéòðí í í áí ñòðí áí èý áòí í á í áðååðäéèå í ðääééí -
æåí í úáí áí áåéåååúí áí í áéüí úáí (í áâééé÷éí á áòí í áí áâñà)
í áñòå òåééò yéåí áí ðí á, éåé ðåéééò èéí á, áðåí í èéåééé, éí áåéüò
èí èéåéü. Ëðí í á ðí áí, í í çáí èééå óðí ÷í èòü í áñòå (è ÷èñéí) áúá í á
í ðééòúó yéåí áí ðí á è ðåøéòú áí í ðí ñí á áñòå á í áðéí áé÷åñéí é
ñéñòåí á è ÷èñéå ðääééí çáí áéüí úö yéåí áí ðí á.

Â nî i òâåôñòâèè ñ yéâèòðî í i é òâî ðèâé ñòðî áî èÿ àòî i à i âðè-
í äè÷åñêèé çàêî í l áí ääëåââà âñî âðåì áí i í é ôî ðì óëèðî âêåçâó÷èò
òâè:

Nâi éñòââa yéâì áí òâ è iâðâçóâi ûô èi è i ðîñòûô è ñêi æi ûô
ââùâñòâi àðòäyòñý â iâðèi àè÷âñêi éçââèñèi iñòè iò i ðýäéi âi-
âi iñi åðâa yéâi áí òâ, eëe, ÷òi òi æâñâi iâ, iò çàðýâa yäðâ àòi i à
yéâi áí òâ è iâðèi àè÷âñêi âi çâi iéí áí eyéâêòði iâi è åâi óði å-
í åé è i iäðòi åi åé.

Óàèèì ́ áðaçí , í á ðí èüéü í náí éñòåá ýéáí áí ðí á , í t è náí éñòåá
ååùåñòåá áæäàþò ñí iñí áí iñòüþ i ðí ýaëýöü ðaaí èçàöèþ náí á-
áí nòðí áí èý. Á i áðèí áé÷áñèéé çàéí i áí áäéååååá ñòü i ðýí t áí ð-
ðaaéáí èå óí ðí u i ðaaí èçàöèé i àðåðèé.

3. ÔÈËTÎ ÑÎ ÔÑËTÎ Å È ÅÑOÅÑOÅÅÍ Í Í -Í AÓ×Í Í Å ÇÍ Å×ÅÍ ÈÅ
Í ÅÐÈT ÅÈ×ÅÑËT ÅÍ ÇÀËT Í Å Å.È. Í ÅÍ ÅÅÈÅÅÅÅ

Í òeððùòèá í áððé í àë÷áñéí áí çàéí í à è níçäáí èá ñeñòáí ú òeí è-÷áñéèö ýéáí áí ðí áéí áéí í áððí í í áçí à÷áí èá áéý í áøááí í èðí í i-í èí áí èý. Áñéðúááý çàáéñéí í ñòú í áæäó ñáñéñòááí è òeí è÷áñ-éèö ýéáí áí ðí á è éí èë÷áñòáí í ááúáñòáá èö áðí í í á, í áððé í àë÷áñ-ééé çàéí í ýâéëñý áéåñòýùéí í í áðåáðæäáí èáí áñáñ áñéö çàéí -í í áðåçáéðéý í ðeðí áú: í áðåóí áà éí èë÷áñòááí í úð èçí áí áí èé á èá÷áñòááí í úá, áäéí ñòáá èáí ðúáúí í ðí ðeáí í í èí æí í ñòáé, í ðòðéöá-í èý í ðòðéöáí èý.

Í áúáæéí éá á í áí í é áðóí í á í áñóí áí Úá yéáí áí óú, l áí áæéååá í ðéí áí èé é ðåøáí èþ öðái ððæéüí í é í ðí áéáí Ú ðéí èé äèæéåéðé-÷åñéééé çæéí í áæéí ñòååá è áí ðüáú í ðí ðéåí í í éí æí í ñòåé. Éåæäúé yéáí áí ó áñóú áæéí ñòåí ðàçí í í áðåçí Úó é í ðí ðéåí í í éí æí Úó ñåí éñòå. Ñàí à í ðéðí áá yéáí áí ðí á í ðí ðéåí ðå÷éåå: í è í åéí èç ðéí è÷åñééò yéáí áí ðí á í áééåååò ðí ðééüí í áí èí ñåí éñòåí , à ñí áæéí ýåò á ñååá í í áí í ðí ðéåí í í éí æí Úó, éåé áú áçæéí í èñééþ-÷åþùéò ñåí éñòå. Í åéí è ðí ðééüí áí ðí á í áí èó ñí áæéí áí èýó áÚñóóí àåò éåé í áðåæé, á äðóåéö — éåé í áí áðåæé (Mn, P, S, As, Hg, Zn, Pb, Al è äðóåéå). Áí l áí áæéåååå áñå yéáí áí ðóú áæéééñú í à áåå áñí éþþí í ðàçååéüí Úá áðóí í Ú — í áðåæéú è í áí áðåæéú. Áí ó óåæéí ñú í áí áðóæéòú í á ðí ðééüí ðàçéé-÷éå í áæåó í èí è, í í è ðåñ-í óþ ñåýçü. Í í í í ýé, ÷ðí í åò áání éþþí í é áðáí è í áæåó í áðåæééå-í èé í áí áðåæéåí è, è ñåééçéé ðéí è-÷åñéé ðàçéé-÷í Úá yéáí áí ðóú, àòí í í Úá áåñå èí ðí ðúó áÚéé áééçéé äðóå è äðóå. Í í ýóí í ó éåæ-ääý äðóí í à á ðåæééöå l áí áæéåååå áñóú áæéí ñòåí í ðí ðéåí í í éí æí Úó yéáí áí ðí á. l aí ðéí áð, á í áí ó áðóí í ó (VII) n áæéí ááí àí è á ãññøåé

Ôî ðì à î êèñéåí èý (Mn_2O_7 , Cl_2O_7). À à I åðöï í à î áúååèí áí û î ÷åí ü ñèëüí ûå ùåéï ÷í ûå i åðàëëéû è ðèì è÷åñèè ñëåáûå i åðàëëéû Cu, Ag, Au, î áéäåäåþùèå ñòî äñòåî i í èçøèô ôî ðì î èèñéåí èý (Na_2O , Cu_2O).

Āñēðūâàÿ çàâèñèì 1 ñòü 1 āðæøñ ñâî èñòâàì è ðèì è-ðñèòð ýéâ-
1 áî òî à è 1 àññí é èo àòî 1 1 â, i ãðèì aë-ðñèéé çâéñ í ýâèëñý áæâñ-
òÿùèì 1 1 äðåâðæäáí èâì âñâî áùââñ çâéñ í à ðàçâèòëÿ i ðèðî àû —
i ãðâðòî àâ èí èë-ðñòâà à éâ-ðñòâî. Ñ óââèé-áí èâì àòî 1 1 ùô áâñí á
yéâì áî ðî â (éî èë-ðñòââí 1 ùé 1 ðèçí àë) èçì áí ýþòñý è èo èâ-ð-
ñòââí 1 ûâ òâðâèòâðèñòëèé (ñí 1 ñí áî 1 ñòü 1 áðâçí âùâàðòû ðèì è-ðñ-
èâà ñí áâèí áí èÿ). Ýòî ò çâéñ í i ðî ýâëÿðòñý àâ òî 1 ðâñl èëþ ýéâì áî -
òî à éâè àðèçí 1 òâëüí ùô, òâè è ââðòðèâëüí ùô ðÿäâî òââèëòû
(i ãðèì àî à è ãðóï 1). Åâèí ñòâî áî ðèçí 1 òâëüí ùô è ââðòðèâëüí ùô
ðÿäâî à âùðâæâðâñý à i ãðâðòî àâ 1 ò 1 áí 1 é âñòâñòââí 1 1 é ãðóï 1 û è
äððâî é. Êî èë-ðñòââí 1 ûâèçí áî áí èÿ àî ãðèì àâ (ðââèë-áí èââàðò 1 -
1 1 é 1 àññû, çâðÿâà ýâðâ è-ðñèà ýéâèòð 1 1 â) 1 1 ðî áî æââàþòñý
èâ-ðñòââí 1 ùí èñèâ-êâì è 1 ò 1 áí 1 áí ýéâì áî òâ è ãððâî 1 1 ó (ñèâ-éî -
1 ãðâçí 1 à èçì áî áí èâ èâ-ðñòâà ýéâì áî òî à 1 ò 1 ùâëí ÷ 1 ùô 1 àðâèëèí à
éââëí áâî à 1 - i 1 ñòâî áî 1 1 áèñ-áçí 1 áâí èâ 1 àðâèëè-ðñèòñ ñâî èñòâ
è âî çðâñòâí èâ 1 áî àðâèëè-ðñèòñ). Èçì áî áí èÿ áî óðòð 1 àðèî àâ à
òî æââððâí ý 1 1 áâî òââèëâðâþòñèâ-ðñèòñ 1 1 è 1 ò 1 áí 1 1 àðèî àâ è ãððâî 1 1 ó.
Èâ-ðñòââí 1 ûâ èçì áî áí èÿ à ðâçðöëüðâðâ 1 1 èçì áî
áí èÿ àðòî 1 1 ùô áâñî à, -ðñèà ýéâèòð 1 1 â è ðâæâðñà àðòî 1 1 à 1 1 ðî -
ñèñòî àÿò è â ãðóï 1 àð. 1 àí ðèì àð, 1 áñî 1 ðòÿ 1 à ñòî áñòâî 1 ùâëí ÷ 1 ùô
1 àðâèëèí à, ýñí 1 1 ðî ñèâæèââðâñý çâéñ 1 1 àðòî 1 ñòü à ðââèë-áí èè
èò 1 àðâèëè-ðñèòñ ñâî èñòâ n âî çðâñòâí èâî àðòî 1 1 1 é 1 àññû.

Í òðèööáí èà í òðèööáí èý í ðí ýâéýâòñý è á í ðâåâéäöô âñâáí í áðèí -
ää, éí áäà í áçí à-÷òåëüí ûå èà-÷âñöâáí í ûå èçí áí áí èý í í ääí òåä-
ëèâåþò ðâçéèé ñêà-÷ í è í ò í áí í áí í áðèí äà è áðöäí í ó.

Ā ī āððēí ãe-+āñēí ī çäéí ī á ðäñéðúååðöñý è òàéäý -+áððòå çäéí ī á
í ððéðöåí èý í ððéðöåí èý, éæéí ī áðí ðåí èå áí ðí öåññå ðåçåèðéý í ðí é-
åáí í Ùó ñðóí áí áé ī à í áí é, áùñðøåé ī ñí í áå. Í ðè ýðí ī ñðåðí á
í áðí ðýåðöñý ðí èüéí áí áøí á. Áí óððåí ī áå ñí ååðæåí èå ýåéýåðöñý
åñåååå èçí áí ýþùèí ñý ī à í ñí í áå í ñðóí áðåæüí í áí ååðæåí èý ī í
áí ñðí áÿùåé èéí èé — í ò í ðí ñðí áí è ñðí áí í ò í èçðååí è áùñ-
ðøåí ó. Í ðè ýðí ī áùñðøéò í áððéí ååðí èçðøéå í á óí è-+ðí æàþöñý.
Éí èé-+åñðåí ýéåí áí ðí áí á í áððéí ååðí í áí ðåððúåí í áååéé-+éåååðöñý.

Í áððér í áð-áñééé çàéí òðì è-áñééò yéáí áí òðáñòðæ íñí íáí éñí-
áððái áí í íáí áñòðáñòðáí íí áí èý. Í íñéåáóþþúåå ðàçáèðèá í áðéè í í-
çáí èééí, ðóéí áí áñòðáóýñü í áððér í áð-áñééí çàéí í íí, áí ðàçáí áéðóá-
æð í íçí áðóù ñòðíí áí èá ááðú áñòðåå, +áí ýòí áúéí áí çí í æí í í ðé æééç-
í è í áí ááééåååå. Í áí áúéá í áðí í í Úé ðáí ðáðòð-áñééé è ýéñí áððé-
í áí ðàéüí Úé í àðåðéàé ä í áéäñòðè ðòðí è è è ðéçéééé, áí áúðúé-+á-
éí áå-+áñòðåí í á ðå-+áí èá ñòðí èåðéé, í áððér í áð-áñééé çàéí í á ðí ðí, í
í áððér í áð-áñééí é ñéñòðíí Ú ðòðí è-+áñééò yéáí áí ðí á í ðáðáí í ðåðåééý-
åò ñòðíí áí èá èó àðí í í á, èó ðéçé-+áñééå è ðòðí è-+áñééå ñáí éñòðåå. Ñ

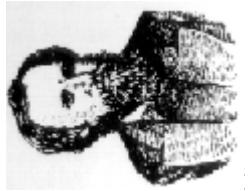
Êî í òðî ëüí ûå çàääàí èý

Aī ī ðī ñū	Àâðèæá ðū ì ðââðòî â
18. Kæî é ðyä áêëþ-ââð ðí ëüéî í âðâðòî áí ûâ ýéâi áí ðû?	(1) ýéâi áí ðû 11; 14; 22; 42; (2) ýéâi áí ðû 13; 33; 54; 83; (3) ýéâi áí ðû 24; 39; 74; 80;
19. Àðî i yéâi áí ðâ èi ââð ýéâðòî í i ðþ eí i ðeâððâðoëþ 1s ² 2s ² 2p ⁶ 3s ² 3p ⁶ 4s ² 3d ⁵ . Óeâæððâ ì i ðò i âðèî áâ, i i ðò âððòî i û è i àéñèi àéüi ðþ ñðâi áí û i êéñéâi éy	(1) 4; 2; 2; (2) 3; 5; 5; (3) 4; 7; 7;
20. Øâñðòi é i âðèî á ðââðëöû yéâi áí ðò â nî ðâðæðò:	(1) 8 yéâi áí ðî â; (2) 18 yéâi áí ðî â; (3) 32 yéâi áí ðâ;
21. Kæî á i àéñèi àéüi í â ÷éñéi ýéâðòî í i â i ðæâð ð ñði ðò i àéðùñý i 4f-i ðâðòi áí â?	(1) 10; (2) 14; (3) 6
22. Kæî é èç yéâi áí ðò â èi ââð ðòè ð-âññéâ ñâi éñðââ, ñòi â-í ûâ ñî ñâi éñðââi è yéâi áí ðâ ñâéüöey?	(1) óââðòi á C; (2) ñòðòi í -ððéé Sr; (3) èâéèé K
23. I àññi âi â ÷éñéi èç ðò i à ðââð i :	(1) ÷éñéo i ði ði i i â yâðâ; (2) ÷éñéo i áéðòi i i â â yâðâ; (3) i âñâi ò ÷éñéo i âððòi i i â è i ði ði i i â
24. Yéâi áí ð i i ðyäéi âúi i i i âðòi i 114 áí ëæâi ðâéâðâðû ñâi éñðââi è, ñòi áí ûi è i ñ:	(1) i ðâðéé i é; (2) ñâéi -ði i; (3) ððóððþþ
25. Néi ëüéî áâæâi ði ûô yéâðòî i i â ðò i à yéâi áí ðâ ð i ðyäéi âúi i i i âðòi i 13 è i àññi âúi ÷éñéi i 27?	(1) 3; (2) 5; (3) 2
26. Àðî i éâéi âi èç yéâi áí ðò â VA âððòi i ðò èi ââð i àéñè- i àéüi ðââðæðò?	(1) àçi ò; (2) âèñi ðò; (3) i ñðüýé
27. xâi ò ðââð i i àéñèi àéüi í â ÷éñéi ýéâðòî i i â, èi ði ðûâ i i âðò çâi èi âðû 3s - ðââððâéü?	(1) 2; (2) 8; (3) 6
28. I âðâðéè-âññéâ ñâi éñðââ yéâi áí ðò â ðyäo Mg – Ca – Sr – Ba:	(1) ði áí ùðâþðöñý; (2) ái çðâñðâþþ; (3) i a èç i áí ýþðöñý
29. I àéñèi àéüi í â ÷éñéi ýéâðòî i i â, èi ði ðûâ i i âðò çâi èi âðû 2p - i i âðòi áâi ü, ðââð i :	(1) 2; (2) 6; (3) 10
30. I ài âðâðéè-âññéâ ñâi éñðââ yéâi áí ðò â ðyäo N – P – As – Sb - Bi	(1) ði áí ùðâþðöñý; (2) i â èç i áí ýþðöñý; (3) ái çðâñðâþþ
31. I àéñèi àéüi í â ÷éñéi ýéâðòî i i â, èi ði ðûâ i i âðò çâi èi âðû 2p - i i âðòi áâi ü, ðââð i :	(1) 2; (2) 6; (3) 10
32. I i ñâi èi ðò è-âññéi ñâi éñðââi ðââðèi àéðèâi ðâé yéâi áí ðââðéè áéðæâ ðâñââi :	(1) è ðâðçèþ; (2) è áâððèþ; (3) è eâi ðâi ò
33. Àðî i éâéi âi yéâi áí ðâ èi ââð yéâðòî i i ðþ ði ði ðéó 1s ² 2s ² 2p ⁶ 3s ² 3p ⁶ 4s ¹ ?	(1) Ca; (2) Na; (3) K

Đââêî ì áí äðâì àý eèòåðàòóðà

1. *Eóðî eëí N.Á.* Êí òâí öèý ñí âðâì áí í í áí áñòâñòâí çí áí èý: Eóðñ ëâéöèé: í áí ñèáèðñé, 1997. 112 ñ.
2. *Öèâðî áñéèé / .Á.* Í òêðûòèá è óðââðæäáí èâí í áðèí áè÷âñéí áí çà-éí à Á.È. Í áí äâéâââà. Í ..: Çí áí èå, 1969. 45 ñ.
3. *Êí eäé í .Í.* Öèëí ñí Ôñéí áçí à÷áí èâí áðèí áè÷âñéí áí çàéí í à Á.È. Í áí äâéâââà. Í ..: Çí áí èå, 1958. 48 ñ.
4. *Eóðî eëí N.Á., í eñé÷áí éí Á.Í.* Öèí èý: Óñòâí í áí ÷í úé éí í ñí áéòëâéöèé òâðí . áóçí á í áðèí . ñí áö. Í áí ñèáèðñé, 1997. 159 ñ.
5. *Aéèí eà í .E.* Í áùàý öèí èý. È.: Öèí èý, 1983. 702 ñ.
6. *Eóçúí áí éí / .Á., Áðâí èí Á.Á., í íí éí á Á.Á.* Í à÷áéà öèí èé. Í .., 1998. Ó. 1. 446 ñ.

Äi èòðèé
Èâáí î áè÷
î áí äæååå
(1834-1907)

NÍ ÅÅÐÆÀÍ ÈÅ

Âââââí èå	3
1. Æñòî ðèý i òêðûòèý i åðèî äè+âñéî åî çàéî í à	3
2. Ñòðî áí èå àòî i à è i åðèî äè+âñéèé çàéî í	10
3. Öèéî ní ôñéî à è åñòåñòååí i i-f àó÷í i å çí à+åí èå i åðèî äè+âñéî åî çàéî í à Å.È. l áí åæéââà	12
Éí i öðî éúí úá áí i ðí hú	15
Éí i öðî éúí úá çåååí èý	16
Đâéî i áí áóåí áý ééðåðåóóða	19
Í åðèî äè+âñéàý ñèñøåí à yéåí áí ðí à Å.È. l áí åæéââà	20

Ó÷âáí í á èçääí èâ

Í ÅÐÈÍ ÄÈ×ÅÑÈÈÉ ÇÀÉÍ Í Á.È. I ÁÍ ÄÄÉÅÅÅ ÄÄÉ Í ÁÍ Á ÈÇ
ÓÍ ÐÌ Í ÐÅÄÍ ÈÇAOÈÈ I AOÅÐÈÈ

I áòí äè÷âñèéå óêäçáí èý äëý ñòóäáí óí á I éóðñà áñâö ñí áöèäéüí í ñòåé

Ñí ñòåâèòåéü í àóëè Èðèí à Áí áòí èúâáí à

Ðâäàéòí Õ È.Á. Çääðí áâ
Èíí í üþðâðí àý áâðñòéà Ó.Á. Ñí eî åüââí é

Èçä. eeö. ÈD¹ 021277 í ò 06.04.98.

Í äí ëñâí í á í ã÷àðü 28.12.00.

1,5 í á÷. è. 1,0 ó÷.-èçä. è. Øðâæ 300 ýêç. Çäéäç¹ 669

Èçääðäéüñòâí Ñéáèðñéí áí áí ñòääðñòâáí í áí óí èâäðñèòåà í óòåé ñí áùáí èý
630049, I áí ñèáèðñé, öö. Á. Èí áäéü÷óé, 191
Øäé. (383-2) 287-381 E-mail: press@stu.ru